



Christian Hartmann  
Underdirektør – Teknik & Miljø

Fra sund fornuft til god forretning  
Bæredygtighed I ATP Ejendomme

atp ejendomme=

Hvad og hvordan efterspørges det ?

atp ejendomme=

# DET HANDLER OM PENGE !! OG HOLDNING OG ADFÆRD



## ATP Ejendommens BÆREDYGTIGHEDSvision

Bæredygtighed i **bred forstand** er en vigtigt parameter ved ATP Ejendommens investeringer i og drift af egne investeringsejendomme.

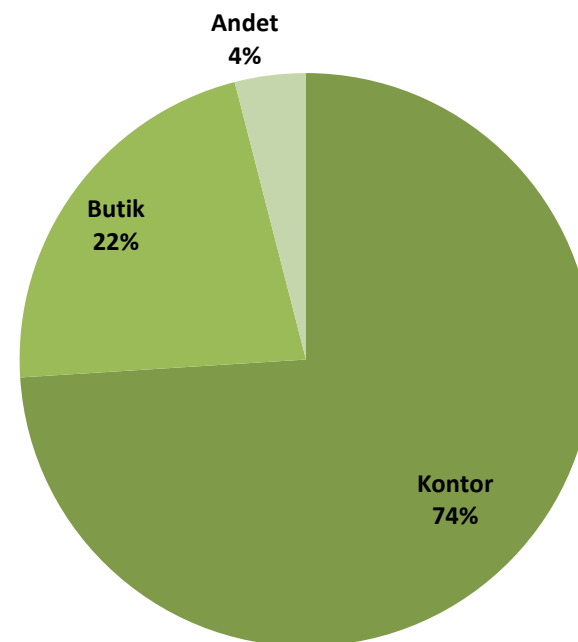
Sammenholdt med **fokus på kommercielle forhold** skal dette sikre en konkurrencedygtig portefølje og et **fornuftigt afkast**.



## ATP Ejendomme i overblik

- Ca. 70 ejendomme i DK
- Ca. 700.000 m<sup>2</sup>
- Ca. 350 lejere
- Markedsværdi ca. 12 mia. kr.

### ATP Portefølje - Direkte investeringer DK



Ældre, nyere og helt nye ejendomme

atp ejendomme=

Ældre



Nyere



Helt nye



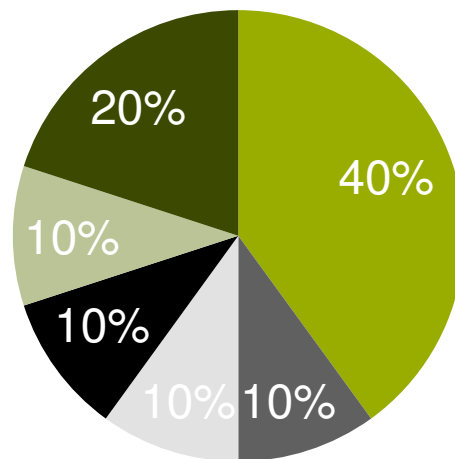
Hvad og hvordan efterspørges det ?

atp ejendomme=

**Lejernes efterspørgsel:**

**Intern efterspørgsel:**

**Vores vurdering fremadrettet:**



■ Apparater

■ Belysning

■ Teknik

■ Overtemperatur/nedkøling

■ Varmt brugsvand



# Hvad gør vi aktivt?

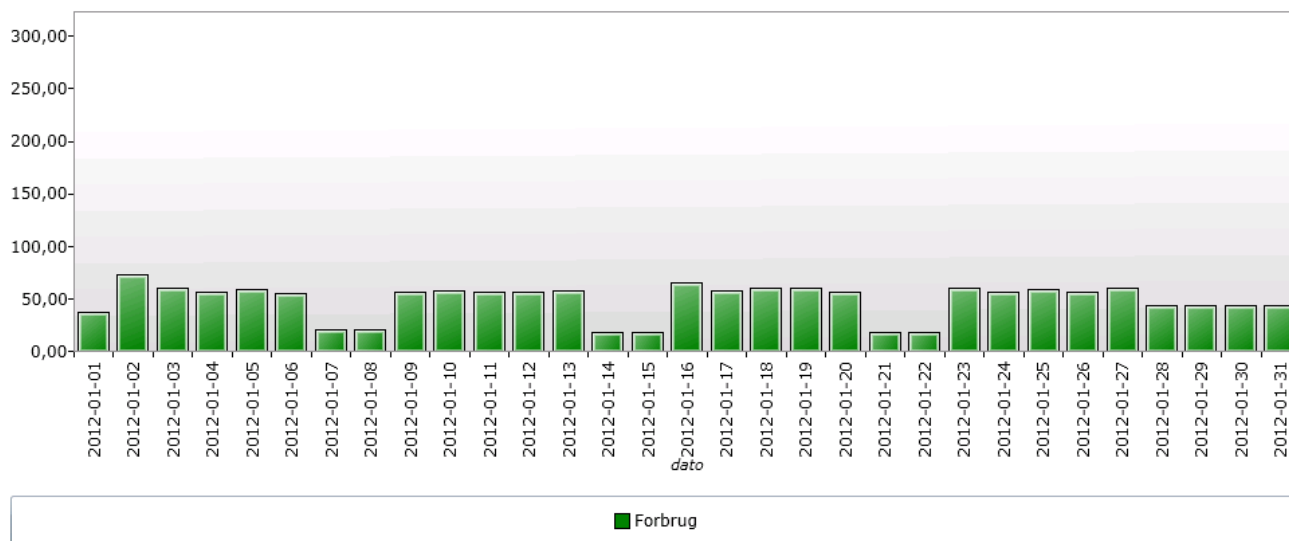
atp ejendomme=

- Samarbejde og dialog med kunderne – adfærdsbearbejdning
- Certificering af ejendomme
- Fokus på daglig drift, der bl.a. påvirker CO<sub>2</sub>-regnskabet positivt
- Bæredygtig analyse ved nyindretninger, investeringer og nybyggeri



## Fjernaflæsning af Energiforbrug

- Overvågning – 24/7
- Målettet energiledelse
- Reducering af unødvendigt forbrug
- Fokus på besparelser der er gratis





43% af det samlede energiforbrug i Danmark går til drift og brug af bygninger.

Kilde: Energistyrelsen (2009): Energistatistik 2009

Fra CO<sub>2</sub> deklARATIONEN 2011:

- Fjernvarme 110g/kWh (KE)
- El 359 g/kWh (EnerginetDK)

Altså ca. faktor 3 på el

Der er noget at komme efter !!!





Nettohusleje	Forbrug (El, Vand, Varme)	Forbrug (El, Vand, Varme)	Bruttohusleje
	Drift	Drift	
	Skatter & afgifter	Skatter & afgifter	
	Bæredygtighed		

## SURVEY: LEJERE KLAR TIL ENERGIRENOVERINGER

Hvis en midlertidig huslejestigning til finansiering af **energirenovering** på sigt modsvares af en **tilsvarende lavere varmeregning**, er mere end **2/3 af lejerne** i den private lejeboligsektor i forskelligt omfang villige til at indgå **frivillige aftaler med udlejer** herom. Det viser en ny undersøgelse blandt næsten 1.500 lejere, der er gennemført af Rambøll Management for Bygherreforeningen.

Ifølge undersøgelsen kan næsten halvdelen af lejerne desuden acceptere en midlertidig stigning på op mod 10 % af den nuværende leje, mens næsten hver femte lejer er villig til at acceptere en midlertidig stigning på op til 19 %. Tilsvarende er 57 % af lejerne med på at stigningen gælder i op til 4 år, mens 32 % accepterer den midlertidige stigning i 5-10 år eller længere.



# Bæredygtig kontorbygning på Langelinie atp ejendomme=

## Pakhuset på Langeliniespidsen - færdigbygget sommer 2014

- Kontorhus tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter  
COWI som ingeniørrådgiver
- Fokus på bæredygtighed fra starten
- Har netop opnået Sølv ved præcertificering med DGNB Denmark



Spørgsmål?

atp ejendomme=

